

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับประจำวันที 18 เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2566 หน้า 18 มูลค่าข่าว 113,144.-

การจัดการเรียนรู้มิติใหม่

ดร.ณรงค์ลักษณ์ โชติวิทยานินทร์
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

เมื่อช่วงต้นเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้จัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2565 รายวิชา มิติใหม่ของการจัดการเรียนรู้ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.สุพม เจริญทรัพย์ เป็นผู้จัดการรายวิชาและประธานหลักสูตรฯ

ในการนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ เค็มประเสริฐสกุล คณบดีบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และอุปนายกสมาคมผู้ประเมินมูลค่าทางสังคมไทย (Social Value Thailand) ซึ่งเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้มิติใหม่ และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศได้ให้เกียรติเป็นวิทยากรบรรยายพิเศษให้กับนักศึกษารายวิชาและผู้สนใจทั่วไป สำหรับสาระสำคัญของบรรยายโดยสรุปมีดังนี้

“ข้อสอบแบบตัวเลือก (Multiple choices) วัตถุประสงค์ไม่ได้จริง” ความเชื่อที่ว่าข้อสอบแบบตัวเลือกไม่สามารถวัดผลได้จริง กับนักเรียนนักศึกษาคงเป็นความคิดที่ไม่ถูกต้องนัก เนื่องจากการสอบวัดผลด้วยข้อสอบมาตรฐานต่างๆ เช่น TOEFL IETLS ก็เป็นข้อสอบแบบตัวเลือก ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องมาถกเถียงกันแล้วว่าข้อสอบแบบตัวเลือกจะนำมาใช้วัดผลได้อย่างไรบ้าง เพราะแม้ว่าการเรียนรู้ผ่านคอร์สออนไลน์บนแพลตฟอร์มระดับโลกต่างก็ใช้การวัดผลด้วยข้อสอบแบบตัวเลือกร่วมด้วย

“ถ้าเด็กไม่รู้สิ่งนี้ ก็จะทำต่อไม่ได้” เป็นความเชื่อที่ติดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ยุคนี้ต้องการเรียนรู้ที่มุ่งผลลัพธ์เป็นสำคัญ หรือ **Outcome-based Education (OBE)** โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ไม่ใช่ให้ครูเป็นศูนย์กลาง (Student-centered rather than teacher-centered) การจัดการเรียนรู้ที่ให้ครูเป็นศูนย์กลางจะมองแต่ว่าสอนเนื้อหาอะไรให้กับผู้เรียนและตัวครูก็จะสอนแต่ในสิ่งที่ตนคิดว่าเด็กต้องรู้ เช่น สูตรหรือทฤษฎีต่างๆ

คำถามที่เกิดขึ้นคือการที่ครูคิดเช่นนั้นและสอนเน้นแต่สูตรหรือทฤษฎีตามความเชื่อตนเองแล้ว เด็กสามารถนำไปใช้จริงได้อย่างไร ตัวอย่างเช่นเมื่อเด็กต้องก้าวเข้าสู่โลกการทำงานหรืออุตสาหกรรม ถ้าต้องการให้เด็กลงทุนเป็นและเข้าใจโมเดลทางธุรกิจ ก็ควรสอนให้เด็กเข้าใจเรื่องโมเดลทางธุรกิจและสามารถลงทุนเป็นก็พอแล้ว ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในที่นี้คือ **ผู้สอนยังต้องเป็นผู้กำหนดว่าจะสอนอะไร** โดยการพิจารณาว่าเด็กต้องการอะไร (Student will do, not what the teacher will teach) มิใช่เป็นการมองว่าครูต้องการอะไรก็ยึดยึดสอนสิ่งนั้นๆ ให้กับผู้เรียน

“เรียนไปแล้ว สอบไปแล้ว ผู้เรียนเอาไปทำอะไรต่อได้” เป็นเทรนด์คำถามการศึกษาปัจจุบันที่มองว่าผู้เรียน เรียนแล้วได้อะไร เป็นการคาดหวังถึงผลลัพธ์จากการเรียนรู้ (Expected

Learning Outcome) ในการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชาจึงยกเลิกการใช้คำว่า **“นิสิตมีความรู้”** เพราะเชื่อว่าความรู้จะตามมาเอง และความรู้จะเกิดขึ้นจริงได้ เมื่อผู้เรียนได้ลงมือทำจริง การระบุว่าผู้เรียนมีความรู้จึงไม่ได้เป็นการรับรองว่าสามารถทำได้จริง การจัดการเรียนรู้มิติใหม่จึงโฟกัสว่า **“นิสิตสามารถทำอะไร”** เช่น ต้องการให้ผู้เรียนเป็นผู้หน้าที่ดีต้องระบุว่า **“สามารถเป็นผู้หน้าที่ดีได้”** ก็ต้องออกแบบการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองและกลายเป็นผู้หน้าที่ดีจริงๆ หากผู้เรียนเพียงแค่ออกคำตอบได้ว่าคุณลักษณะของผู้หน้าที่ดีคืออะไร ไม่ได้บ่งบอกว่าผู้เรียนคือผู้หน้าที่ดี เพราะการเป็นผู้หน้าที่ดีต้องมีหลายองค์ประกอบ หลายทักษะ และต้องรู้หลายๆ เรื่อง

“เด็กต้องการความเป็น Generalized มากกว่า Specialized” เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสร้างเด็กให้มีทักษะที่สามารถทำได้หลายๆ อย่างแทนที่การรู้ลึกหรือมีทักษะเฉพาะทางเพียงด้านเดียวเนื่องจากในบางเรื่องก็ไม่ได้ต้องการความเป็น Specialized แต่ต้องการความเป็น Generalized มากกว่า ตัวอย่างเช่น การออกแบบหลักสูตรการจัดการธุรกิจโลก (Global Business Management) มุ่งสร้างผู้เรียนให้ก้าวตามทันเทรนด์โลก

การที่ผู้เรียนจะก้าวทันกระแสโลกก็ต้องมองนอกกรอบตำรา เพราะหลายๆ ครั้งหลักสูตรจะปรับไม่ทันเทรนด์โลก ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง Blockchain หรือ ChatGPT ในกรอบของการเรียนรู้มิติใหม่จึงกำหนดให้ผู้เรียนต้องไปเรียนรู้ด้วย **การไปปฏิบัติงานในองค์กรต่างประเทศ** เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการธุรกิจภายใต้สถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงได้จริง ซึ่งการจัดการเรียนรู้มิติใหม่ก็คือ สหกิจศึกษา ซึ่งบอกรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียนและผู้สอนก็พบว่าผู้เรียนรู้มากกว่าผู้สอน

“พฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กเปลี่ยนไป” ถึงแม้ว่าเด็กสมัยนี้จะมีคามตื่นตัวกับการเรียนออนไลน์สูงมาก แต่ในความเป็นจริงแล้วการเรียนออนไลน์ของเด็กไม่ได้ผล ไม่ได้รับความรู้ ตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำมาปรับใช้ได้จริงต้องศึกษาและเลียนแบบแพลตฟอร์มระดับโลก เช่น Coursera edX Udacity เป็นต้น

“การท่องจำยังสำคัญและจำเป็น” หากผู้เรียนขาดข้อมูลพื้นฐานที่ต้องอาศัยความจำเพื่อเก็บข้อมูลเอาไว้ก่อนแล้วการเรียนรู้เพื่อก้าวสู่ขั้นต่อไปจะยาก เพราะการคิดวิเคราะห์จะขาดตรรกะและความคิดต่อยอดหรือการสร้างสรรค์จะมีจำกัด ดังนั้นการออกแบบการเรียนรู้จะต้องไม่ข้ามขั้น กล่าวคือต้องเริ่มจากความจำ (Remember) ความเข้าใจ (Understand) การประยุกต์ (Apply) การวิเคราะห์ (Analyze) การประเมิน (Evaluate) และการสร้าง (Create) ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy)

การศึกษาไทยจะไม่ล่าหลัง ไม่ดกอด และไม่ย่ำแย่ ถ้าผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหารการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มองมิติเดียว แต่รู้จักมองอย่างเชื่อมโยง แสวงหาเครือข่าย และพร้อมโอบรับเทรนด์โลกในหลากหลายมิติ